

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/Juni 2025
Institution	Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	Hhx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Emma Kusk
Hold	HH2d

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Dokumentar
Titel 2	Myter i litteraturen
Titel 3	Danmark, Danskere, Danskhed
Titel 4	Nyhedsformidling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Dokumentar Forløbet har dokumentargenren som omdrejningspunkt, hvorfor det mediemæssige perspektiv er stærkt repræsenteret. Eleverne har i forløbet arbejdet med de fire dokumentartyper: Den dybdeborende, den observerende, den deltagende og den poetiske dokumentar. I det analytiske arbejde med en stribe af dokumentaruddrag har vi i dette forløb bygget ovenpå elevernes viden om filmiske virkemidler som dog her bringes i spil i forhold til den nonfiktive genre. Eleverne er blevet bekendt med dokumentargenrens brug af fakta- og fiktionskoder og har i denne forbindelse skulle forholde sig til og reflektere over dokumentaren som en kreativ bearbejdning af virkeligheden. Forløbet er afsluttet med en filmisk næranalyse af Janus Metz' dokumentarfilm "Armadillo" (2010), der i forløbet antager karakter af værk.
Indhold	Primærlitteratur: • VÆRK: Janus Metz (2010) <i>Armadillo</i>. (Observerende dokumentar) (93 min.) • "Vi kommer med fred" (Uddrag) Afsnit 1 i dokumentarserie: <i>Velkommen til frontlinjen</i>. 2024. DR. (Dybdeborende dokumentar) (ca. 30 min) • Hlynur Pálmason (2022): <i>Nest</i> (22 min). (Poetisk dokumentar) • "Mærskes magtfulde Schweizer" (Sæson 2, Afsnit 1) fra dokumentarserie <i>Topdirektørerne</i>" (2024) DR. (Deltagende dokumentar) (Ca. 30 min) Sekundær litteratur: • Analysevejledning: Dokumentar. (Analysevejledning Dokumentar (Webvisning)) • Dokumentargenren (Eget sammenskriv). Kilde: Larsen, Ole Schultz. 2016. "Dokumentarfilm og Mockumentary" i <i>Håndbog til danske – litteratur, sprog og medier. Systime</i> samt Langdahl, Berit Riis, Olsen, Mimi og Pia Quist. 2019. i <i>Krydsfelt – grundbog i dansk</i>. 2. Udgave. Gyldendal. (i-bog) • Dokumentarfilmtyper (Dokumentarfilmtyper: skema (Webvisning)) • Dokumentarens dramaturgi (Eget sammenskriv). Kilde: Langdahl, Berit Riis, Olsen, Mimi og Pia Quist. 2019. "Dramaturgi i dokumentaren" i <i>Krydsfelt – grundbog i dansk</i>. 2. Udgave. Gyldendal. (i-bog) (Dramaturgi (Webvisning)) • Fortællertyper i dokumentaren (https://hbdansk.systime.dk/?id=224) • Filmiske virkemidler: Oversigt (https://hbdansk.systime.dk/?id=123) • Fakta- og fiktionskoder (https://hbdansk.systime.dk/?id=222) Supplerende litteratur: • Mads Kastrup (2010): "Armadillo patter på Journalistikken" i <i>Berlingske Tidenden</i>. (3 sider) Samlet omfang: Ca. 200 normalsider
Omfang	15 timer

Særlige fokus-punkter	Eleverne skal: – Kende og kunne identificere væsentlige træk ved henholdsvis den dybdeborende, den observerende, den deltagende og den poetiske dokumentar. – Opnå viden om filmiske virkemidler samt bringe disse i spil i forhold til den nonfiktive genre. – Blive bekendt med samt kunne afkode dokumentargenrens brug af fakta- og fiktionskoder og i denne forbindelse forholde sig til og reflektere over dokumentaren som en kreativ bearbejdning af virkeligheden. Faglige mål: – Udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. (Fokus på at øve samt styrke elevernes formidlingsevne mundtligt i forbindelse med fremlæggelser, skriftlig i forbindelse med konkrete skriveøvelser) – Analysere og fortolke ikke-fiktive tekster (Dokumentargenren = fokus i dette forløb) – Demonstrere kendskab til og forholde sig til det moderne mediebillede, herunder kunne analysere og vurdere teksters kommunikative betydning samt mediets rolle i kommunikationen – Demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger – Demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: – Værklæsning (Dokumentarfilm): Janus Metz (2010) <i>Armadillo</i>. (Værk 3) – Danske tekster fra de sidste 20 år. – Medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuelt arbejde, par- og gruppearbejde, projektarbejdsform med tilhørende oplæg samt skriftligt arbejde.

Titel 2	Myter i litteraturen I dette har vi arbejdet med forskellige centrale mytefortællinger, der på hver sin måde kan ses som et tilbagevendende motiv i litteraturen, kunst og medier. Omdrejningspunktet har været at undersøge, hvorfor myter fortsat er relevante i dag, og hvordan de udtrykker almenmenneskelige vilkår og erfaringer. I forløbet er det litterære perspektiv stærkt repræsenteret. Her undersøges et historisk og genremæssigt varieret udvalg af primært skønlitterære tekster. Teksterne består af dansksprogede tekster suppleret med verdenslitteratur i oversættelse. Værkerne analyseres og fortolkes ud fra den komparative tilgang med afsæt i begrebet <i>Intertekstualitet</i>. Forløbet sigter i denne forbindelse mod at give eleverne en fornemmelse af, hvordan tekster på tværs af tid indgår i en dialog og "taler" med hinanden. Vi skal arbejde med to myter og med litteratur der har intertekstuelle referencer hertil: 1. Synfaldsmyten 2. Sisyfosmyten
Indhold	Primærlitteratur: • Synfaldsmyten. Første Mosebog kap. 3: "Synfaldet og uddrivelsen fra Edens have". Kilde: Bibelteksten bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Biblen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992. • Martin A. Hansen: <i>Paradisæblerne</i> (1953) (Novelle) • Folkeviser: <i>Lindormen</i> • Peter Seeberg: <i>Hjulet</i> (1962) (Novelle) • Klaus Rifbjerg: <i>Det er blevet os pålagt</i> (1960) (digt) • Et udvalg af forskellige reklamer: ○ DKNY: "Be desired" ○ Smirnoff: "Old Story. New Twist" ○ Kellogg's All Bran: "More Fruit than before" ○ Asics: "What is left without a right?" Sekundær litteratur: • "Hvad er en myte?" fra religion.dk. Link: https://www.religion.dk/fagbegreber/bvad-er-en-myte • Anders Fogh Jensen: <i>Filosoffen om myter og mytologi</i> (Youtube-video) • Søren Vrist: <i>Folkeviser - dansk litteratur</i> (Youtube-video) • Perspektiver i Dansk: "Intertekstualitet". https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=156 • Udvalgte kapitler fra "Håndbog til Dansk": https://hbdansk.systime.dk/?id=1 • Billedanalyse i <i>Håndbog til Dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=231 Supplerende litteratur: – Albert Camus: <i>Sisyfos-myten</i> (1942). Oversat af Helga Vang Lauridsen. Gyldendal, 1992.

	Samlet omfang: Ca. 60 sider.
Omfang	18 timer
Særlige fokus-punkter	Eleverne skal: – Kunne redegøre for mytens kendetegn, herunder <i>definition</i>, <i>indhold</i> og <i>formål</i> – Kunne analysere og fortolke en mangfoldighed af tekster og genrer med afsæt i den komparative tilgang og begrebet <i>Intertekstualitet</i>. Faglige mål: – Udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuancerer, såvel mundtligt som skriftligt. – Analysere og fortolke fiktive tekster – Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster (Arbejdet med i forbindelse med synsfaldet i reklamer) – Perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale og merkantile sammenhænge. – Demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder (den komparative tilgang til læsning af litterære tekster). Kernestof: – Mangfoldige litterære genrer – Mindst én folkevis: "Lindormen" – Én tekst af følgende forfattere: Martin A. Hansen: "Paradisæblerne" (1953), Peter Seeberg: "Hjulet" (1962), Klaus Rifbjerg: "Det er blevet os pålagt" (1960). – Sagtekster – herunder kommerciel kommunikation (I forløbet: Reklamer) – Oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng (I forløbet: Albert Camus fortolkning af Sisyfos-myten) – Litteratur, sprog og medieanalytiske begreber og metoder (Her særligt litterære).
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuelt arbejde, par- og gruppearbejde, projektarbejdsform med tilhørende oplæg samt skriftligt arbejde.

Titel 3	Danmark, Danskere, Danskhed I forløbet vil vi undersøge synet på dansk identitet gennem tiden. Indledningsvist vil eleverne opnå kendskab til 1800-tallets nationalromantiske forestilling om danskhed som et fællesskab, der hviler på en særegen dansk kultur, et sprog og en fælles historie gennem analyse og fortolkning af en bred vifte af digte fra perioden. Denne nye viden vil eleverne skulle bringe i spil i forhold til moderne fædrelandssange, hvor vi vil undersøge, hvordan moderne lyrik bruges til at beskrive følelsen af tilhørsforhold - eller manglen på samme. Sidst vil vi fordybe os i Maja Lee Langvads digtsamling <i>Find Holger Danske</i>, som eleverne vil arbejde med som værk. Her vil fokus være, hvordan vi i vores tid oplever,
----------------	---

	at de nationale fællesskaber er under forandring, og hvordan forståelsen af danskhed for alvor er sat til debat.
Indhold	Primærlitteratur: • Værk: Maja Lee Langvad: "Find Holger Danske" (2006) • N. F. S. Grundtvig: "Danmarks Trøst" (1820) • Adam Oehlenschläger: "Der er et yndigt land" (1819) (uddrag) • Moderne fædrelandssange: ◦ Suspekt og Folkeklubben: "Danmark" (2015) ◦ Ulige numre: "Frit land" (2015) ◦ Natasja: "Giv mig Danmark tilbage" (2007) • Et udvalg af billeder fra perioden: ◦ Johan. Th. Lundbye: 'Efterårslandskab. Hankehøj ved Vallekilde', 1847. ◦ Vilhelm Jacob Rosenstand, "<i>Ottende Brigades Angreb Ved Dybbøl</i>", 1894 ◦ "En gravhøj fra oldtiden ved Raklev på Refsnæs" af Johan Thomas Lundbye, 1839 ◦ P.C. Skovgaard: "Bøgeskov i maj". Motiv fra Iselingen (1857) Sekundær litteratur: • "Hvad er Danskhed". ◦ Kirstine Damsholt: "danskhed". I "Den Store Danske", Gyldendal. ◦ Sune Lægaard: "Derfor bliver vi aldrig enige om, hvad danskhed er", Religion.dk, 11. september 2016 • "Romantikken". Litteraturhistorien på langs – og på tværs: https://litthist.systime.dk/?id=124 • Søren Vrist: "Nationalromantikken" (Youtube-video). https://www.youtube.com/watch?v=OB4tZm7hIp0 • "Nationalromantikken" - Power Point. • "Lyrikkens værktøjskasse" – Power Point • "Diskursanalysens begreber" – Power Point • Lyrikkens begreber i <i>Håndbog til danske</i>: Link: https://hbdansk.systime.dk/?id=198 • Analysevejledning til digte i <i>Håndbog til danske</i>:: https://hbdansk.systime.dk/?id=195 • "Diskursanalyse" i <i>Håndbog til danske</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=202 Supplerende litteratur: Samlet omfang: Ca. 110 sider.
Omfang	14 timer
Særlige fokus-punkter	Eleverne skal: – Få kendskab til romantikken som litteraturhistorisk periode – med absolut fokus på nationalromantikken særlige kendetegn. – Træne sine kompetencer i digtanalyse både i forhold form og indhold. – Opnå viden og kompetencer inden for diskursanalyse og denne metodes anvendelse i analysen af fiktive tekster. Faglige mål: – Demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbin-

	delse til nutiden. – Demonstrere indsigt i sproget opbygning, brug og funktion (i forløbet ifm. Diskursanalyse) – Analysere og fortolke fiktive tekster – Perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige sammenhænge. – Demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: – Danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske periode. – Én tekst af følgende forfattere: Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig. – Værklæsning: Maja Lee Langvad: <i>Find Holger Danske</i> (2006) (Digtsamling) (Værk 4) – Litteratur, sprog og medieanalytiske begreber og metoder (Her særligt sproglige begreber og metoder).
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuelt arbejde, par- og gruppearbejde, projektarbejdsform med tilhørende oplæg samt skriftligt arbejde.

Titel 4	Nyhedsformidling Forløbet har overordnet et mediemæssigt perspektiv. Eleverne vil lære at analysere journalistiske tekster (herunder særligt nyhedsjournalistiske samt meningsjournalistiske tekster) ud fra begreber som nyhedskriterier, kildetyper, vinkling journalistiske genrer osv. Ydermere vil eleverne skulle anvende værktøjer til sproglig analyse af fremstillingen, herunder argumentationsanalyse.
Indhold	Primærlitteratur: – Selvalgte dagsaktuelle nyhedsartikler fra et bredt udvalg af aviser. – Mette Dreyer/Politiken (Leder): ”Ulykkelige unge bliver ikke stærke glade voksne – det kræver store omfattende tiltag” (2022) i <i>Dagbladet Politiken</i>. – Kommentarspor til leder: Mette Dreyer/Politiken (Leder): ”Ulykkelige unge bliver ikke stærke glade voksne – det kræver store omfattende tiltag” (2022) i <i>Dagbladet Politiken</i>. – Ulrik Haagerup (2008) (Kronik): ”Konstruktive nyheder” i <i>Dagbladet Politiken</i>. Sekundær litteratur: • Nyhedsjournalistik – Power Point. • ”Avisens Genrer” i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c685 • ”Nyhedsjournalistik” i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c686 • ”Meningsjournalistik” i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c692 • ”Ydre Komposition” i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c679 • ”Indre komposition”(Nyhedstrekanten) i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c701 • ”De 5 nyhedskriterier” i <i>Håndbog til Dansk</i>.

	https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c675 • ”Kilder” i <i>Håndbog til danske</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c681 • ”Vinkling” i <i>Håndbog til danske</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c682 • Argumentationsanalyse i <i>Håndbog til danske</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=205 Supplerende litteratur: • Bent Winther (2011): ”Læserne vælger avis efter partifarve” i <i>Berlingske Tidende</i>. Samlet omfang: Ca. 50 sider.
Omfang	9 timer
Særlige fokuspunkter	Eleverne skal: – Lære at analysere journalistiske tekster (både meningsjournalistik, reportager og andre typer af artikler) ud fra begreber som nyhedskriterier, kildetyper, journalistiske genrer osv. – At anvende værktøjer til sproglig analyse af fremstillingen, herunder argumentationsanalyse. – At kunne diskutere journalistikkens rolle i formidlingen af aktuelle og centrale begivenheder – At blive mere kritisk medieforbruger selv Faglige mål: – Udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. – Analysere og fortolke ikke-fiktive tekster – Demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftligt sammenhænge. – Anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere. – Demonstrere kendskab til og forholde sig til det moderne mediebillede, herunder kunne analysere og vurdere teksters kommunikative betydning samt mediets rolle i kommunikationen Kernestof: – Sagtekster, herunder journalistik. – Digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier. – Danske tekster fra de seneste 20 år. – Litteratur, sprog og medieanalytiske begreber og metoder (Her særligt sproglige begreber).
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel arbejde, par- og gruppearbejde, projektarbejdsform med tilhørende oplæg samt skriftligt arbejde.